

[Handelsministeren.]

principper, som var indeholdt i forbrugerkommissionens betænkning I fra januar 1971. Der var således lagt op til en bred forbrugerlovgivning, hvori prisloven efter regeringens opfattelse har en helt naturlig plads. Da forberedelsen af de tre nævnte lovforslag forudsatte yderligere forhandlinger med organisationerne og endvidere forudsatte visse ændringer i retsplejeloven, var det ikke muligt, hvis der skulle levnes folketinget en rimelig tid til at debattere denne betydelige lovreform, at få behandlet hele lovkomplekset i folketingssamlingen 1972-73.

Regeringen fremsatte derfor forslag om ændring af pris- og avanceloven, således at forslag til revision af loven skulle fremsættes for folketinget inden udgangen af 1973.

Da valget blev udskrevet og yderligere lovgivningsarbejde dermed standset, var vi langt fremme med forberedelsen af forslag til ny prislov, ligesom der da forelå udkast til forslag til de tre forbrugerlove.

Det lovforslag, som jeg nu fremsætter, forlænger yderligere fristen for fremsættelse af forslag til revision af loven til udgangen af marts 1974. Prisstigningsproblemerne må indgå med stor vægt i en kommende regerings overvejelser, uanset hvilken sammensætning den måtte få, og det må være rimeligt at give regeringen en frist af passende længde til at gennemarbejde problemerne.

Med disse ord vil jeg gerne anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvilige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Morten Lange) (SF):

Jeg skal herved på forslagsstillernes vegne fremsætte forslag til folketingsbeslutning om et statsligt olieselskab.

Socialistisk folkeparti har ment det i højeste grad påkrævet at genfremsætte sit forslag fra 1971 om et statsligt olieselskab. Det må være rimeligt at motivere denne fremsættelse med nogle mere almene begrundelser.

I nogen tid har der været en verdensom-

spændende debat om verdens begrænsede energikilder. Den nuværende svigtende olieforbrug tages ofte som et bevis på, at denne krise allerede nu er over os. Det er næppe rigtigt. Det, der sker, er snarere en blanding af samspil og modspil mellem olieselskaber og oliesheiker. De har fælles interesse i højere oliepris efter en årrække, hvor prisen på olie har været ret lav både til producent og til forbruger.

I de foregående år har det været god oliepolitik at slå kulproducenterne ud. Det er lykkedes i høj grad og da især i lande med stor olieproduktion eller uden kulproduktion. Samtidig har denne lavprispolitik været et godt værn mod en anden konkurrent til olien: atomkraftværker. I Danmark er opførelse af sådanne værker udskudt i 10 år på grund af oliepriserne.

Denne komfortable situation benyttede såvel produktionslandene som olieselskaberne sig af med en offensiv, der startede for et par år siden. Producenterne nationaliserede felterne og satte prisen op. Olieselskaberne holdt igen på raffinaderikapaciteten, skabte begyndende knaphed og slog hermed de amerikanske lavprisselskaber ud.

Herefter kan hver af oliemarkedets to hovedparter gå i gang med fuldt ud at udnytte situationen. Producenterne kan føre handelskrig, selskaberne lade priserne vokse mod himlen med handelskrigen som påskud.

Med et forhøjet prisniveau vil mange nye olieklender være rentable, og forsyningerne vil kunne gøres tilstrækkelige ved et prisleje, der kun udvider udnyttelse af kul i begrænset omfang.

Det vil yderligere være i selskabernes interesse at sikre to andre gevinster. Miljøhensyn må vige for enhver olieklende og rørledning, og med en passende skræmmekampagne kan man forsinke udbygningen af atomkraftværkerne.

Men oliekrisen har alligevel svækket selskabernes position. Det er blevet helt tydeligt, at de multinationale selskaber benytter lejligheden til at favorisere de lande, der byder højest for varen. På trods af skattefrihed